

“Zolang wij ademen...”

Inleiding

Voorgeschiedenis

3

Recente gebeurtenissen PGT

Fusie 2011, Eindrapportage beleidscommissie 2012, Opheffing wijkgemeenten 2013, Gebouwenbesluit 2015, Verlies en rouw

Nieuwe initiatieven

3

Actie Geen brug te ver (Arnhem), Tielse maatjes (zorg), Stille in de stad, Groene kerk, nieuwe initiatieven in jeugdwerk (beleidsplan Jeugd en gezin)

Inhoud op hoofdlijnen

4

In aansluiting bij het beleidsstuk dat de fusie gedragen heeft (2012), hebben we ook nu het gemeente-zijn in drie dimensies doordacht en uitgeschreven namelijk Godservaring en spiritualiteit (voorheen ‘mystiek’ genoemd: relatie tot God) koinoonia (gemeenschap en ontmoeting: relatie tot zichzelf en elkaar) en diakonia (dienen – doen- delen: relaties naar buiten). We hadden behoefte om aan de beschrijving van deze werkvelden nog drie hoofdstukken vooraf te laten gaan: nl. een korte schets van de Bron voor ons Gemeente-zijn (hoofdstuk 1): Waar klopt het hart van ons samen- geloven? Ook een hoofdstuk waarin de gemeente in de context van de huidige samenleving wordt gezien (hoofdstuk 2), mede ontleend aan het rapport van de landelijke PKN: Kerk 2025: Waar een woord is, is een weg !

Tenslotte vindt u in hoofdstuk 3 de beknopte maar kernachtige beschrijving van de Missie en Visie die dit beleidsplan draagt: Van waaruit vertrekken we en welk (haalbaar) visioen hebben we voor ogen als gemeente?

We willen in dit plan de volle nadruk leggen op de inhoud van het gemeente-zijn. Wat is voor ons gemeente-zijn de reden tot bestaan, wat willen we met elkaar delen en uitdragen? Waarin mag ook de veelkleurigheid van onze gemeente tot uitdrukking komen.

Het gesprek hierover liet de laatste jaren te wensen over. Veel tijd en energie is besteed aan de zorgen om financiën, gebouwen en bemensing. Krimpen gaat gepaard met kramp.

Maar het gevaar dreigt dan, dat er uitsluitend nog focus is op de organisatie...terwijl het geloof, de inspiratie en het visioen waar de gemeente uit geboren (en herboren) is, niet meer ter sprake komt...Mede daarom is de verhouding tussen inhoud en organisatie in dit plan omgekeerd...

Hoofdstuk 1 Bron en oorsprong

6

1.1. De levende Stem....

6

De christelijke gemeente kan niet bestaan zonder ook de woorden van Thora, Profeten en Geschriften (psalmen bijv.) als wortel van haar geloof te aanvaarden. De christelijke gemeente verzamelt zich daarom rondom de geopende bijbel en

zoekt te verstaan wat God ons in deze tijd te zeggen heeft. Van de gemeente mag verwacht worden, dat zij in woorden en daden reactie geeft op de verkondiging.

1.2. Het woord van Christus **6**

Het verhaal van Jezus is ons verkondigd als evangelie, goede, blijde boodschap. Jezus is niet slechts een historische persoon, maar als de levende Christus spreekt Hij heden, brengt samen in gemeenschap (koinoonia) en gaat ons voor op Zijn weg door deze wereld naar Gods toekomstend koninkrijk. Liefde en genade komen van hem, voor iedereen. Wij volgen Zijn weg in de doop, door het duister van lijden en sterven naar het licht van Gods nieuwe dag. Wij houden Christus in gedachtenis door het vieren van de maaltijd: totdat Hij komt... Wij krijgen telkens opnieuw het appèl om Jezus na te volgen (diakonia).

1.3. In de kracht van de Geest... **6**

Onder inspiratie van deze Geest mogen verscheidenheid en veelkleurigheid een rijkdom zijn en zijn gaven (charismata) van groter belang dan ambt en kerkorde. De Geest slaat bruggen naar de toekomst en daarom kan de christelijke gemeente nooit op haar lauweren rusten, maar is altijd onderweg naar morgen... Daarbij wil de gemeente ook anderen in haar geloof laten delen.

Hoofdstuk 2 Huidige situatie **8**

2.1. De context van de kerk **8**

Wereld: Secularisatie – teruglopend christelijk geloof in Europa, Individualisering – niet meer samen- maar ik-gericht, Netwerken - niet werken vanuit een organisatie, maar vanuit de directe levensomgeving, Digitalisering – toegenomen en intensievere communicatiemiddelen, niet voor iedereen toegankelijk of aanvaardbaar, Globalisering – de wereld is een dorp geworden, Nederland multicultureel met problemen rond identiteit, terreur, klimaat.

zie ook: *Visienota's PKN* a. De hartslag van het leven (2012) b. Kerk 2025: waar een woord is, is een weg (2015)

2.2. Vertreksituatie Protestantse Gemeente Tiel **9**

Gevolgen voor PGT

Minder jonge leden, Toenemende vergrijzing, Vrijblijvend t.o.v. vrijwilligerswerk, Onzekerheid over geloof en christelijke traditie, Spanningen ten gevolge van fusie en krimp

Hoofdstuk 3 Missie en visie **10**

3.1. Missie **10**

Geloof in Jezus Christus centraal

Mystiek, koinoonia en diakonia

- Heldere verkondiging van Gods woord
- Liefdevolle gemeenschap, betrokken en toegankelijk
- In woord en daad getuige van Jezus Christus

3.2. Visie **10**

Groeien en verdieping

- in geloof en zelfontmoeting – Mystiek
- in de omgang met elkaar – Koinoonia
- in dienst aan de samenleving – Diakonia

Groeien naar een vorm van gemeentezijn in een netwerkcultuur

Basis: de bron van geloof, hoop en liefde

Hoofdstuk 4 Godservaring en spiritualiteit (Mystiek) **11**

Als gemeente vieren we samen erediensten en bijzondere diensten, en zijn er rituelen en sacramenten als het avondmaal, doop, belijdenis, huwelijk en afscheidsdiensten van overleden dierbaren en ook herdenkingsdiensten.

4.1 Visioen **12**

4.1.2 ...in de vieringen **12**

Ons visioen is dat telkens wanneer we samen komen als gemeente rond Schrift en Tafel we – al is het maar soms, even- iets mogen ervaren van God, dat we Zijn levende Stem mogen horen, dat we ons aangeraakt weten door Zijn liefde, verschenen in Christus, dat we in beweging worden gezet door Zijn Geest. Het is onze droom dat door het jaar heen een zodanige diversiteit aan zondagse vieringen wordt aangeboden, dat zoveel mogelijk recht wordt gedaan aan de verscheidenheid wat betreft leeftijden en verwachtingen.

4.1.3 ...in de gemeente **12**

Ons visioen is dat er voor elke leeftijdsfase geëigende vormen van vieren en spiritualiteit tot stand komen, van '0 tot 80 jaar'. Te denken valt aan 'kerk-op-schootvieringen, vieringen met jonge kinderen, met pubers, adolescenten,

jongvolwassenen, volwassenen en senioren, vespers en maaltijdbijeenkomsten. Maar ook kunnen er spirituele momenten zitten in één op één-ontmoetingen en in V&T activiteiten.

4.1.4 ...de gemeente naar buiten 12

Ons visioen is een kerk met open deuren, midden in de samenleving. Er wordt gezocht naar ontmoetingen, ook spirituele ontmoetingen met niet (meer)kerkelijk gebonden christenen, andersdenkenden en andersgelovigen. Ook kan letterlijk de deur van de kerk opgezet worden voor een ieder die er behoefte aan heeft even naar binnen te lopen, voor een moment van stilte, gebed en bezinning.

4.2 Huidige praktijk 13

4.2.1 Liturgische bijeenkomsten 13

Kerkdiensten (sommige met speciaal karakter (b.v. Luthers), kerkmuziek
Huwelijks- en gedachtenisdiensten, vieringen voor ouderen door de week, vespers in de Adventstijd en de Veertigdagentijd (ook vastenmaaltijden), stille week bijeenkomsten, Thomasvieringen, Stilte in de stad.

4.2.2 Ruimte voor geloofsbeleving en spiritualiteit in kringwerk, pastoraat en bestuur. 14

Kringwerk: b.v. preekvoorbereiding, bijbelkringen en boekbesprekingen, bijeenkomsten rond kunstwerken en filmavonden, bibliodrama, droomgroep en de jaarlijkse Spiritualiteitsdag, ook spirituele momenten tijdens georganiseerde wandelingen en maaltijdbijeenkomsten.

Pastoraat: pastoraal werk van de predikanten en bezoekmedewerkers, ook pastorale contacten tussen gemeenteleden onderling.

4.2.3 Muziek en spiritualiteit 15

Deelname aan erediensten van het kerkkoor Procanti, de cantorij en het jeugdorkest. Verder kan hier gedacht worden aan Kerstzangavonden, muzikale uitvoeringen in de StMaartenskerk en aan de zangmiddagen voor ouderen.

4.2.4 Dwarsverbanden met de Tielse Samenleving 15

Voorbeeld: interreligieuze gebedsdienst voor en met vluchtelingen; ook Stilte in de stad

4.3 Aanbevelingen voor nieuw beleid 15

4.3.1 Liturgische bijeenkomsten 15

Uitgaan van een jaarthema. Naast de klassieke orde van dienst ook ruimte voor eigentijdse liturgische vormen. Met beeldtaal in de liturgie kan de beleving worden vergroot (b.v. liturgisch bloemschikken; het kijken naar beeldende kunst). Permanent aanwezig beeldscherm en/of beamer+scherm zijn een must. Ook een flexibele inrichting van het liturgisch centrum hoort hierbij. Voor kwalitatief goede kerkmuziek blijft een cantor/organist/pianist nodig. Bij het inrichten van kerkgebouwen hebben ook kerkleden die "hun" kerk hebben verloren inspraak. Bijzondere diensten herhalen, zodat ook daarin een traditie ontstaat. In de Caeciliakapel ook een aantal experimentele vieringen houden met een missionair karakter. Naast traditionele huwelijks en rouwdiensten bestaan er ook andere liturgische vormen die eventueel op scharnierpunten in het leven aangeboden kunnen worden in een pastoraal contact.

4.3.2 Ruimte voor geloofsbeleving en spiritualiteit in kringwerk, pastoraat en bestuur. 17

In het vormings- en toerustingswerk ook een structureel aanbod te doen van spirituele werkvormen, die mensen kunnen helpen groeien door middel van zelfontmoeting, ontmoeting met het (geloofs-)Geheim en met elkaar.

Meer aandacht voor bezinning en inspiratie tijdens kerkenraadsvergaderingen of aparte kerkenraadsbijeenkomsten.

Hoofdstuk 5 Gemeenschap en Ontmoeting (Koinoonia) 19

5.1 Visioen 20

Geloof wil niet alleen zijn, geloof zoekt altijd een samen.....

De gemeenschap met Christus roept ons tot zorg en verantwoordelijkheid voor de ander.

In de ontmoeting met elkaar proberen we aan te sluiten bij alles wat een mens bezig houdt. We proberen elkaar steun en zorg te geven in periodes van pijn en verdriet. We leven mee op vreugdevolle momenten.

5.1.1in de vieringen 20

Dat we elkaar ontmoeten in het wekelijks samenzijn, de voorbereiding, dat gemeenteleden participeren in de vieringen en er na afloop van de vieringen verschillende vormen van ontmoeting zijn. Tijdens het koffiedrinken na de dienst, in vormen van nabespreking en verdieping in verschillende vormen van verwerking (creatieve werkvormen zoals schilderen en boetsen, maaltijden, wandelingen etc.).

5.1.2in de gemeente 20

Ons visioen is dat we toegroeien naar één gemeente, waar mensen gemeenschap ervaren en zich thuis en welkom voelen. We willen bevorderen dat er vele kleine netwerken binnen de gemeente blijven en groeien, waarin mensen elkaar ontmoeten. In een tijd van individualisering willen we mensen met elkaar verbinden rondom onderwerpen die voor hen in hun levensfase belangrijk zijn of die passen bij hun gaven en talenten.

5.1.3de gemeente naar buiten 20

We willen zichtbaar en aanwezig zijn in de samenleving. We willen mensen ontmoeten en met elkaar verbinden op diverse plekken in de stad en het dorp. We willen investeren in de dialoog met andere religieuze gemeenschappen.

5.2 Huidige praktijk **20**

5.2.1in de vieringen **21**

Door het sluiten of minder vaak gebruiken van kerkgebouwen zijn mensen hun oude vertrouwde gemeenschap kwijtgeraakt. Mensen ontmoeten elkaar in nieuwe verbanden en op nieuwe plekken. Niet iedereen heeft daarin zijn plek gevonden. Sommige mensen voelen zich ontheemd en vinden de aansluiting niet.

Na de kerkdienst ontmoeten we elkaar bij het drinken van koffie en thee. Bij de voorbereiding van diensten (preekvoorbereiding, voorbereiding van bijzondere diensten als b.v. jeugddiensten, thomasviering en de startzondag) is een kleine groep betrokken.

5.2.2.....in de gemeente **21**

Onderhoud en beheer Een kleine vaste kern van gemeenteleden draagt het werk rondom de gebouwen: onderhoud, schoonmaken, koffie schenken, agendaplanning etc. Bemensing is een punt van zorg. Zowel door veroudering als ten gevolge van het fusieproces is een aantal mensen gestopt.

Activiteiten Jaarlijkse rommelmarkten in Drumpt en Wadenoijen, de bommelsapactie in Wadenoijen en het ophalen van oud-papier in Tiel.

Vorming en Toerusting Een relatief kleine vaste groep neemt deel aan vormen van leren en gesprekken, film, wandelen, bibliodrama en maaltijden. Daarnaast zijn er enkele vaste groepen: Preekvoorbereiding, Overdagbijbelkring, Open Deur kring, Gesprekskring Passewaaij, Vrouwengesprekskring, Gesprekskring Ontmoeting en Inspiratie, Droomgroep.

Muziek Voorbeelden daarvan zijn het kerkkoor Procanti en het (jeugd)orkest. Momenteel wordt van tijd tot tijd een gelegenheidscantorij bij elkaar gebracht.

Jeugdwerk Onder leiding van een ervaren jeugdwerker is de afgelopen jaren gewerkt aan een jeugdbeleidsplan.

Ouderen De werkgroep Senioren PGT verzorgt naast vieringen ook activiteiten waar ouderen elkaar kunnen ontmoeten.

Pastoraat De gemeente werkt nu met een pastorale structuur in 9 secties. Aansluiting wordt gezocht bij behoeften van mensen: van aanbodgericht zijn we in belangrijke mate naar vraaggericht pastoraat gegaan. Overigens is er tijdens alle activiteiten van de gemeente gelegenheid tot pastotaal omzien.

5.2.3de gemeente naar buiten **22**

Structurele contacten via Diaconaal platform Tiel en pastoresconvent. Incidentele contacten met belangstellenden en organisaties op het gebied van zorg en welzijn. Ook een gebedsbijeenkomst in de zogenaamde "Vluchtelingendienst".

5.3 Aanbevelingen voor beleid **23**

5.3.1in de vieringen **23**

Het visioen uitvoeren: Dat we elkaar ontmoeten in het wekelijks samenzijn, de voorbereiding, dat gemeenteleden participeren in de vieringen en er na afloop van de vieringen verschillende vormen van ontmoeting zijn. Tijdens het koffiedrinken na de dienst, in vormen van nabespreking en verdieping in verschillende vormen van verwerking (creatieve werkvormen zoals schilderen en boetsen, maaltijden, wandelingen etc.).

5.3.2 in de gemeente **23**

Bestaande netwerken binnen de gemeente bewaren, versterken en vernieuwen. Nieuwe vormen van verbinding stimuleren: kleine netwerken binnen de gemeente (rouw en verlies, kinderen, mensen zonder werk, mensen met interesse in spiritualiteit, stilte in de stad e.d.). Mensen iets laten beleven met hoofd, hart en handen (rondom vieringen en in vorming en toerusting: leren, gesprek, lezingen, symposia, creatieve werkvormen, (biblio)drama, muziek, film, literatuur, meditatie, stilte, wandelen, maaltijden.

Werken aan een grondhouding waarin aandacht is voor: - Oefenen in luisterend geduld: b.v. naar de pijn die wordt gevoeld na het fusieproces en het daarop gevolgde gebouwenbesluit) - Elkaar vasthouden en steunen op de weg van loslaten van het oude en op weg gaan naar het nieuwe - Antennegevoel ontwikkelen: de signalerende rol van ieder die betrokken is in de gemeente ontwikkelen. - Communicatie op maat communiceren met de diverse groepen binnen de gemeente (kerkblad en brieven, website, mail, facebook, instagram, twitter en andere moderne media).

Samen met de coördinatoren en wijkmedewerkers zorg op maat binnen de nieuwe pastorale structuur inhoud en vorm geven.

5.3.3 de gemeente naar buiten **24**

Aanwezig en zichtbaar zijn in de samenleving (oprichten van een missionaire werkgroep t.b.v. onderzoek naar participeren in activiteiten op het gebied van kunst, cultuur, bibliotheek, maatschappelijke werk, politiek, appelpop, corso.

Verbindende activiteiten op locatie organiseren: bijvoorbeeld film met nabespreking in de Agnietenhof, een theologisch café of een stamtafel over actuele onderwerpen. Caeciliakapel als plek voor missionaire activiteiten verder ontwikkelen.

Naast het project Stille in de Stad zoeken naar mogelijkheden om de kapel een plek te maken waar kerk en samenleving elkaar ontmoeten. Gedacht kan worden aan het organiseren van lezingen, debatten, preek van de leek. Maar ook een lichtjesavond rond Allerzielen. De Maartenskerk nog meer een plek voor de stad maken.

Hoofdstuk 6. Dienen-doen-delen (diakonia)

25

6.1. Visioen

25

6.1.1 Barmhartigheid en gerechtigheid

25

Ieder gemeentelid heeft een diaconale roeping. Van daaruit streven wij er naar recht te doen aan en stem te geven aan kwetsbare mensen, in woord en daad ondersteuning te bieden aan de lijdende mens. Ook de zorg voor het behoud van de schepping valt onder het diaconaat.

6.1.2 ...in de vieringen

26

Ons visioen is dat we in de erediensten voortduren uitgenodigd worden, zelfs aangespoord worden, om diaconaal in beweging te komen.

6.1.3 ...in de gemeente

26

Ons visioen is dat gemeenteleden elkaar diaconaal ondersteunen en nabij zijn. Daarnaast kan het diaconaat ook beleefd worden in projecten en geproefd worden bij vorming en toerusting.

6.1.4 ...de gemeente naar buiten

26

In de Nederlandse maatschappij kunnen wij laten zien wat de meerwaarde van christelijk diaconaat in een gesecculariseerde samenleving is. In Tiel samenwerken met andere kerken en/of maatschappelijke organisaties. Wereldwijd door informatie te geven en te collecteren.

6.2. Huidige praktijk

26

6.2.1. in de vieringen

26

Diaconaat in Erediensten: Welkom bij de ingang van de kerk. De nood van de wereld in het kyriëgebed en de voorbeden. Een bloemengroet naar iemand die speciale aandacht verdient. Er wordt - na een toelichting - gecollecteerd voor plaatselijke, landelijke en internationale steundoelen. De diakenen dienen aan de tafel van de Heer. Ook in de zondagsbrief wordt aandacht besteed aan diaconale activiteiten. Inzameling van boodschappen voor de voedselbank.

6.2.2 in de gemeente

27

Haal en breng service t.b.v. deelname aan erediensten en ouderenactiviteiten. Ouderendiaconaat: seniorenbijeenkomsten, zangbijeenkomsten, vespers met maaltijd, zomerbijeenkomst, kerstmaaltijd. Jeugd diaconaat: Sirkelslag, project Nacht zonder dak. Activiteit in de sectie: Bij hulpvragen worden mensen persoonlijk bezocht en wordt aan oplossingen gewerkt.

6.2.3 de gemeente naar buiten

27

Inloophuis: presentie. Franciscushof: activerende moestuin. Tielse maatjes: zorgproject voor mensen met een psychiatrische ziektegeschiedenis. Interkerkelijk Hulpfonds Tiel: financiële steun aan mensen die voor korte termijn en met kleine bedragen in de problemen gekomen zijn; ook verwijfsfunctie. (Schuld)hulpverlening: Veelal verwijfsing naar Interkerkelijk hulpfonds en naar andere instanties b.v. financiële steunfondsen geld bij te dragen; bij sommige hulpvragen verlenen wij zelf steun. Soms schakelen wij daarbij een buddy (maatje) in. Diaconaat Intramurale Zorg: a) kerstattenties voor ziekenhuis en verpleeghuis b) bedden rijden door vrijwilligers. Vluchtelingenwerk a) Actie "geen brug te ver": financiële steun aan een vluchtelingenkerk in Arnhem b) Vluchtelingendienst: In deze gebedsdienst is vanuit verschillende religies aandacht besteed aan de moeilijkheden, waarmee vluchtelingen (in Nederland en daarbuiten) te maken hebben. c) Noodhulp: Ook via de noodhulp kunnen wij soms iets betekenen voor vluchtelingen, die zich in Nederland vestigen. Landelijke steundoelen: Ongeveer een derde van de collectes wordt besteed aan regionaal, provinciaal en landelijk werkende organisaties. Enkele voorbeelden zijn: diverse inloophuizen, binnenlands diaconaat via kerk in actie, hulp uitgedeede asielzoekers, vakanties voor ouderen en gehandicapten met weinig middelen. ZWO Zending, werelddiaconaat, ontwikkelingssamenwerking: Een derde van de collectes in onze wekelijkse kerkdienst is bestemd voor deze internationale doelen. Wereldwinkel: Iedere maand presenteert de wereldwinkel met een brede keuze uit het assortiment (fair trade) in een van de bijzalen van de kerk. Handtekeningen Amnesty International: Maandelijks worden kerkgangers in de gelegenheid dit doel een handtekening te zetten.

6.3. Aanbevelingen

29

Diaconaat in de eredienst versterken. Meer vorming en toerusting op diaconaal gebied. Diaconaat in de gemeente onderhouden. Verspreide diaconale activiteiten in Tiel onderbrengen in één interkerkelijk orgaan. ZWO zending en werelddiaconaat (en ontwikkelingssamenwerking) versterken. Jeugd diaconaat ondersteunen en versterken. Gerechtigheidsvraagstukken aan de orde stellen. Behoud van de schepping propageren (Fair trade, Groene kerk). Financiën regelen: meer structurele inkomsten. Communicatie verbeteren.

Hoofdstuk 7 Mensen en middelen

31

7.1. Bemensing	31
7.1.1 Visioen	31
<u>Professionals</u> : Voldoende predikanten om het bestaande werk en nieuwe initiatieven te kunnen invullen (2 – 2,5 fulltime eenheden FTE's). Voor het diaconaal werk is op basis van het bestaande werk 1 FTE (verdeeld over verschillende personen) voldoende. <u>Vrijwilligers</u> : Aanbod van interessant vrijwilligerswerk, in aard, omvang en frequentie passend bij de capaciteiten en de beschikbaarheid van de gemeenteleden. Gemeenteleden voelen zich met de gemeente en elkaar verbonden en zijn gemotiveerd om de uitdaging aan te gaan.	
7.1.2 Huidige praktijk	31
<u>Professionals</u> : Het aantal predikanten is de afgelopen tijd gedaald naar 4 (3,0 FTE). Verder zijn er op pastoraal gebied geen kerkelijk werkers in functie actief. In het Inloophuis en het project Tielse maatjes zijn 3 diaconaal werkers (totaal 1 FTE) actief. <u>Vrijwilligers</u> : Veel vrijwilligers actief, maar ook nog veel vacatures. Het is niet eenvoudig nieuwe vrijwilligers te vinden, vooral in het bestuurlijke werk. De volgende oorzaken kunnen daarvoor worden aangewezen. Vergrijzing neemt toe en daarmee afnemende vitaliteit. Nieuwe generaties willen minder langdurig bestuurswerk en meer kortdurende klussen te doen; gepensioneerden willen of kunnen slechts beperkte tijd voor vrijwilligerswerk beschikbaar stellen. De jongere generaties hebben vaak een gezin, een baan en mantelzorg. Hiermee begint de druk op de bestaande vrijwilligers sterk op te lopen.	
7.1.3 Aanbevelingen	31
<u>Professionals</u> : De nog ruime bezetting betekent, dat er nog enige ruimte bestaat om nieuw beleid uit te voeren. Ook kan er extra aandacht worden besteed aan het naar elkaar toegroeien van de gemeenteleden. <u>Vrijwilligers</u> : In eerste instantie bestuurlijk werk zo mogelijk verder beperken. Taken zodanig omzetten, dat deze door taakdragers (langdurig of voor klussen) uitgevoerd kunnen worden. Verder worden de nieuwe beleidsvoornemens uitgewerkt. Andere vormen van geloofsbeleving vragen weer om een andere invulling door vrijwilligers. Hierbij zal ook een passende toerusting van belang zijn. De hoop bestaat dat dit het enthousiasme om mee te gaan doen zal vergroten en daarmee de vitaliteit van de gemeente zal verbeteren. Echter als de afnemende tendens zich nog enkele jaren voortzet kan zelfs een neiging of noodzaak ontstaan om in ieder geval ons werk buiten onze eigen gemeente in te krimpen.	
7.2 Middelen	32
7.2.1 Visioen	32
Voldoende inkomsten om de kosten van het kerkelijk werk te kunnen dragen: salarissen van professionals, toerusting van vrijwilligers, kosten van activiteiten (ruimte voor nieuwe ontwikkelingen), kosten van gebouwen.	
7.2.2 Bestaande praktijk	32
De financiële situatie is niet gezond. Al jaren zijn de vaste vrijwillige bijdragen en de ontvangsten uit beleggingen te laag. De verkoop van bezittingen heeft tot nu toe niet voldoende geholpen. Op het ogenblik wordt het nog aanwezige kapitaal (eigen vermogen) van de gemeente jaarlijks kleiner. De PGT dreigt financieel in een onhoudbare situatie te komen. De activiteiten van de geldwervingscommissie deze hebben niet voldoende resultaat gehad om de negatieve ontwikkeling een halt toe te roepen. Voorlopig wordt nog uitgegaan van de bestaande situatie. Bij ongewijzigd beleid zou er de komende tien jaar sprake zijn van toenemende tekorten. Maatregelen zijn nodig om deze verliezen te beperken en op termijn een halt toe te roepen. Er is nu al voor gekozen te bekijken met welke gebouwen de gemeente het beste gemeente kan zijn en de overige gebouwen te verkopen. Daarnaast wordt gezocht naar een oplossing voor de grootste verliesgevende exploitatie (één van de kerken). Alleen dan is de kans op financieel overleven aanwezig.	
7.2.3 Aanbevelingen	32
Ondanks de sterke vergrijzing onder onze leden – met bevroren of dalende pensioenen en toenemende sterfte - , zal getracht moeten worden de vaste vrijwillige bijdrage de komende jaren tenminste op peil te houden. Daartoe moet een nieuw elan binnen onze gemeente ontstaan. De mogelijkheden zijn er. Vrijwilligers zullen de geldwerving binnen en buiten onze gemeente in gang moeten zetten. Als we afscheid durven nemen van het verleden – met uiteraard koestering van de goede herinneringen – ontstaat de kans om samen nieuwe wegen te gaan. Dit zal ook de financiële vitaliteit van onze gemeente vooruit helpen.	
Hoofdstuk 8 Plan van aanpak	33
Na horen gemeente en overleg kerkenraad	